

Werkwijze: Dashboard Ongelijkheid in de stad

Het *Dashboard Ongelijkheid in de stad* is een project van Kenniscentrum Ongelijkheid (KCO) in samenwerking met de Erasmus School of Economics (ESE) over de sociaaleconomische ongelijkheid binnen Metropoolregio Amsterdam.

Doel: het doel is het bijdrage aan het beschrijven, begrijpen en aanpakken van ongelijkheid binnen Metropoolregio Amsterdam met beschrijvende statistiek.

Hoe: met behulp van een interactief en intuïtief dashboard krijgt de gebruiker inzicht in de relatie tussen omstandigheden in de jeugd en ongelijkheid in uitkomsten voor individuen die zijn opgegroeid in Metropoolregio Amsterdam.

Wat: aan de hand van beschrijvende statistiek maken we inzichtelijk waar, wanneer en hoe ongelijkheid ontstaat en zich manifesteert in de Metropoolregio Amsterdam.

Inhoudsopgave

1. Kort overzicht	3
2. Dertigers.....	5
3. 21-jarigen	6
4. 16-jarigen	10
5. Groep 8.....	11
6. Pasgeborenen-BIG2	16
7. Pasgeborenen-sterfte	19
A. Appendix uitkomsten.....	21
B Appendix geografie	25

1. Kort overzicht

Samples

Voor het dashboard maken we gebruik van 6 verschillende samples, omdat de geboortecohorten die we kunnen gebruiken voor de analyse afhankelijk zijn van de uitkomstmaat en de leeftijd waarop de uitkomst wordt gemeten. Merk op dat we niet één sample kunnen gebruiken om alle uitkomstmaten te meten in verschillende levensjaren (mensen volgen door de tijd heen), omdat de meeste CBS-microdata pas beschikbaar zijn in recente jaren.

1. Pasgeborenen-BIG2 (2008 – 2016)
2. Pasgeborenen-sterfte (2008-2016)
3. Groep 8 (2003 – 2006)
4. 16-jarigen (1998 – 2002)
5. 21-jarigen (1994 – 1998)
6. Dertigers (1982 – 1987)

Hieronder staan de belangrijkste kenmerken van de 6 samples schematisch weergegeven.

Tabel 1: overzicht van kenmerken per sample

	Naam sample	Geboorte cohorten	Tijdstip uitkomsten	Tijdstip inkomen ouders	Tijdstip geografie	Woonplaats-vereiste
1	Pasgeborenen-BIG2*	2008-2016	Geboorte (2008-2016)	Gem. 2014-2018	Geboorte	Geen correctie
2	Pasgeborenen-sterfte*	2008-2016	Geboorte (2008-2016)	Gem. 2014-2018	Geboorte (moeder bij doodgeborenen)	Geen correctie
3	Groep 8	2003-2006	Groep 8 (2014-218)	Gem. 2014-2018	Op 10e verjaardag	Kalenderjaar van uitkomst – 1 jaar
4	16-jarigen	1998-2002	Jaar van 16e verjaardag (2014-2018)	Gem. 2014-2018	Op 15e verjaardag	Kalenderjaar van uitkomst
5	21-jarigen	1994-1998	Jaar van 21e verjaardag (2015-2020)	Gem. 2008-2012	Op 15e verjaardag	Kalenderjaar van 21e/ 22e verjaardag
6	Dertigers	1982-1987	2018	Gem. 2003-2007	31/12/1994	1/1/2017 t/m 31/12/2018

- Geboortecohorten: De geboortejaren die we selecteren voor de sample
- Tijdstip uitkomsten: Het tijdstip waarop we de uitkomsten van het kind meten (zie tabblad uitkomsten)
- Tijdstip inkomen ouders: Het tijdstip waarop we het inkomen van de ouders van het kind meten, hierbij nemen we het jaarlijks gemiddelde van alle genoemde jaren
- Tijdstip geografie: Het tijdstip waarop we de geografische locatie van het kind meten
- Woonplaatsvereiste: Corrigeren voor mensen die in Nederland wonen in een periode. Hiermee corrigeren we voor mensen die zijn overleden of emigreren in de periode waar we de uitkomsten meten.

*Voor pasgeborenen gebruiken we twee aparte samples omdat kinderen die rond de geboorte overlijden komen wel voor in de PERINED-registratie maar niet in de Basisregistratie Personen.

Aantal uitkomstmaten

We hebben in totaal 43 uitkomstmaten voor het dashboard uit vier verschillende onderwerpen: gezondheid en welzijn, onderwijs, geld en wonen. Hieronder staat een overzicht van de uitkomstmaten van elk sample.

Tabel 2: overzicht van alle uitkomstmaten per sample

Dertigers	21-jarigen
1. Persoonlijk inkomen	21. Startkwalificatie behaald
2. Flexibel arbeidscontract	22. Volgend/ gevolgd hbo of hoger
3. Uren werk per week	23. Volgend/ gevolgd wo
4. Uurloon	
5. Bijstand	16-jarigen
6. Uitkering arbeidsongeschiktheid/ziekte	24. Volgt vmbo-GL of hoger
7. Werkend	25. Volgt havo of hoger
8. Schulden	26. Volgt vwo
9. Vermogen	27. Jeugd zorgkosten van tieners
10. Gebruikt medicijnen	28. Jeugdbescherming van tieners
11. Gebruikt ziekenhuiszorg	29. Woonoppervlak per lid van tieners
12. Geestelijke gezondheidszorg (basis)	
13. Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch)	Groep 8
14. Zorgkosten	30. Eindtoets lezen streefniveau
15. Diploma hbo of hoger	31. Eindtoets rekenen streefniveau
16. Diploma universiteit	32. Eindtoets taalverzorging streefniveau
17. Huiseigenaar	33. Eindtoetsadvies vmbo-GL en hoger
	34. Eindtoetsadvies havo en hoger
Pasgeborenen-BIG2	35. Eindtoetsadvies vwo
18. Laag geboortegewicht	36. Schooladvies vmbo-GL en hoger
19. Vroeggeboorte	37. Schooladvies havo en hoger
	38. Schooladvies vwo
Pasgeborenen-sterfte	39. Schooladvies lager dan eindtoetsadvies
20. Zuigelingensterfte	40. Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies
	41. Jeugd zorgkosten van kinderen
	42. Jeugdbescherming van tieners
	43. Woonoppervlak per lid van kinderen

2. Dertigers

De uitkomstmaten van de **dertigers sample** zijn gebaseerd op gegevens van **1.002.997** kinderen in Nederland geboren tussen **1982 en 1987** (GBAPERSOONTAB 2018). De gegevens van geslacht van het dashboard komt uit de Basisregistratie Personen 2018. We kijken of deze kinderen tussen **1 januari 2017 en 31 december 2018** onafgebroken wonen in Nederland, zodat we kunnen corrigeren voor kinderen die zijn overleden of zijn geëmigreerd. Kinderen mogen maximaal 31 dagen niet in Nederland wonen binnen deze tijdsperiode. We koppelen kinderen aan hun juridische ouders als de ouders tussen 15 en 50 jaar oud waren tijdens de geboorte van het kind (KINDOUDERTAB 2018).

Geografie

We wijzen kinderen toe aan het adres van de woning waar ze op **31 december 1994** stonden ingeschreven (GBAADRESOBJECTBUS 2018, VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Voor kinderen die in Amsterdam wonen, wijzen we de stadsdelen en gebieden in Amsterdam toe.

Inkomen ouders

We koppelen gegevens over het persoonlijk inkomen van de ouders om het gemiddelde gezamenlijke bruto-inkomen te meten (**IPI 2003-2007, PERSBRUT**). We berekenen eerst het gemiddeld bruto persoonlijk inkomen van de ouder over de jaren **2003 en 2007** gemeten in 2018 euro's. We censureren inkomen van ouders boven de grens van 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen waarvan twee ouders bekend zijn, tellen we het gemiddelde inkomen van de ouders bij elkaar op. Als slechts een ouder bekend is, dan gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, door bijvoorbeeld zelfstandige ondernemers of verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Als het gemiddelde bruto-inkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de sample. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

Bij het bepalen van de migratieachtergrond hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend.

We voegen een derde generatie toe met de volgende definitie: indien één ouder tweede generatie is en het kind de Nederlandse migratieachtergrond heeft, dan krijgt het kind de derde generatie toegewezen. Het kind krijgt de achtergrond van de ouder met de tweede generatie. Als beide ouders tweede generatie zijn, dan krijgt het kind de achtergrond van de moeder. Bij de migratieachtergronden maken wij een onderscheid tussen de vier niet-westerse landen die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie).

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (GBAHUISHOUDENBUS 2018, TYPHH). We kijken op **31 december 1994** (tijd van geografie/ waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen.

Uitkomstmaten

De dertigers sample bestaat uit 17 uitkomstmaten gemeten in 2017 en 2018. De meeste uitkomstmaten zijn gemeten in 2018.

Persoonlijk inkomen

We definiëren *Persoonlijk inkomen* op dezelfde manier als het inkomen van de ouders. We koppelen gegevens over persoonlijk inkomen van de kinderen om het gemiddelde persoonlijk inkomen te meten (INPATAB 2018, INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddeld bruto persoonlijk inkomen van de kinderen over de jaren 2017 en 2018 gemeten in 2018 euro's. We censureren inkomen van kinderen boven de grens van 1,2 miljoen euro. Negatief inkomen, door bijvoorbeeld zelfstandige ondernemers of verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld persoonlijk inkomen. Als het gemiddelde bruto-inkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de sample. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Flexibel arbeidscontract

We definiëren *Flexibel arbeidscontract* als een indicator voor dertigers in loondienst die geen contract hebben voor onbepaalde tijd in de langstlopende baan in 2017-2018 (SPOLISBUS 2017-2018, SCONTRACTSOORT). We koppelen kinderen aan het contract met de hoogste som van gewerkte uren in 2017-2018.

Uren werk per week

We definiëren *Uren werk per week* als het gemiddelde aantal gewerkte uren per week in loondienst (SPOLISBUS 2017-2018, SBASISUREN). We berekenen het aantal uren werk per week door de som van het aantal gewerkte uren in 2017-2018 te delen door het totaal aantal weken (104 weken).

Uurloon

We definiëren *Uurloon* als het gemiddelde loon (prijspeil van 2018) dat iemand verdient per uur. We bereken het gemiddelde uurloon door het basisloon over 2017-2018 te delen door het aantal gewerkte basisuren (SPOLISBUS 2017-2018, SBASISLOON & SBASISUREN). Kinderen met een negatief loon krijgen geen waarde voor uurloon.

Bijstand

We definiëren *Bijstand* als een indicator voor dertigers die het meeste van hun inkomen uit bijstandsuitkering hebben ontvangen in december 2018 (SECM 2018, SECM).

Uitkering arbeidsongeschiktheid/ ziekte

We definiëren *Uitkering arbeidsongeschiktheid/ ziekte* voor dertigers die het meeste van hun inkomen uit een ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben ontvangen in december 2018 (SECM 2018, SECM).

Werkend

We definiëren *Werkend* als een indicator voor dertigers die het meeste van hun inkomen uit werk hebben ontvangen in december 2018 (SECM 2018, SECM). De volgende categorieën horen bij de indicator werkend: werknemer, directeur-groootaandeelhouder, zelfstandig ondernemer en overige zelfstandige.

Schulden

We definiëren *Schulden* als een indicator voor dertigers die een negatief vermogen hebben in 2018 (VEHTAB 2018, VEHW1000VERH).

Vermogen

We definiëren *Vermogen* als het totale vermogen van het huishouden in 2018 (VEHTAB 2018, VEHW1000VERH).

Gebruikt medicijnen

We definiëren *Gebruikt medicijnen* als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruikmaakt hebben van medicijnen, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (ZVWZORGKOSTENTAB 2018, ZVWKFARMACIE).

Gebruikt ziekenhuiszorg

We definiëren *Gebruikt ziekenhuiszorg* als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruikmaakt hebben van ziekenhuiszorg, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (ZVWZORGKOSTENTAB 2018, ZVWKZIEKENHUIS).

Geestelijke gezondheidszorg (basis)

We definiëren *Geestelijke gezondheidszorg (basis)* als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruikmaakt hebben van geestelijke gezondheidszorg (*basis*), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (ZVWZORGKOSTENTAB 2018, ZVWKGENBASGGZ).

Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch)

We definiëren *Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch)* als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruikmaakt hebben van geestelijke gezondheidszorg (*specialistisch*), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (ZVWZORGKOSTENTAB 2018, ZVWKSPECGGZ).

Zorgkosten

We definiëren *Zorgkosten* als het gemiddelde totale zorgkosten, vergoed uit de Zorgverzekeringswet in 2018 (ZVWZORGKOSTENTAB 2018). De totale zorgkosten berekenen we met de variabele ZVWKTOTAAL (totale kosten van zorg binnen de basisverzekering) minus (ZVWKGEBOORTEZORG + NOPZVWKHUISARTSINSCHRIJF). We halen de geboortezorg eraf, omdat deze kosten alleen voor vrouwen gelden. We halen het inschrijftarief bij de huisarts eraf, omdat sommige huisartsen duurder zijn dan andere, terwijl niet iedereen gebruikmaakt van de huisarts.

Diploma hbo of hoger

We definiëren *Diploma hbo of hoger* als een indicator voor dertigers die van tenminste een hbo-diploma hebben behaald in 2018 (HOOGSTEOPLTAB 2018, OPLNIVSOI2016AGG4HBMETNIRWO).

Diploma universiteit

We definiëren *Diploma universiteit* als een indicator voor dertigers die tenminste een universitair bachelorsdiploma hebben behaald in 2018 (HOOGSTEOPLTAB 2018, OPLNIVSOI2016AGG4HBMETNIRWO).

Huiseigenaar

We definiëren *Huiseigenaar* als een indicator voor dertigers met een woonhuis in 2018 (EIGENDOMTAB 2018, TypeEigendom). We meten op 1 januari 2018 of iemand een huiseigenaar is.

3. 21-jarigen

De uitkomstmaten van de 21-jarigen sample zijn gebaseerd op gegevens van 968.140 kinderen in Nederland geboren tussen 1994 en 1998 (GBAPERSOONTAB 2018). De gegevens van geslacht van het dashboard komt uit de Basisregistratie Personen 2018. We kijken of deze kinderen in het kalenderjaar van de 21e of 22e verjaardag onafgebroken wonen in Nederland, zodat we kunnen corrigeren voor kinderen die zijn overleden of zijn geëmigreerd. Kinderen mogen maximaal 31 dagen niet in Nederland wonen binnen deze tijdsperiode. We koppelen kinderen aan hun juridische ouders als de ouders tussen 15 en 50 jaar oud waren tijdens de geboorte van het kind (KINDOUDERTAB 2018).

Geografie

We wijzen kinderen toe aan het adres van de woning waar ze op hun 15e verjaardag stonden ingeschreven (GBAADRESOBJECTBUS 2018, VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Voor kinderen die in Amsterdam wonen, wijzen we de stadsdelen en gebieden in Amsterdam toe.

Inkomen ouders

We koppelen gegevens over het persoonlijk inkomen van de ouders om het gemiddelde gezamenlijke bruto-inkomen te meten (IPI 2008-2010, PERSBRUT; INPATAB 2011-2012, INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddeld bruto persoonlijk inkomen van de ouder over de jaren 2008 en 2012 gemeten in 2018 euro's. We censureren inkomen van ouders boven de grens van 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen waarvan twee ouders bekend zijn, tellen we het gemiddelde inkomen van de ouders bij elkaar op. Als slechts een ouder bekend is, dan gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, door bijvoorbeeld zelfstandige ondernemers of verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Als het gemiddelde bruto-inkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de sample. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

Bij het bepalen van de migratieachtergrond hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend.

We voegen een derde generatie toe met de volgende definitie: indien één ouder tweede generatie is en het kind de Nederlandse migratieachtergrond heeft, dan krijgt het kind de derde generatie toegewezen. Het kind krijgt de achtergrond van de ouder met de tweede generatie. Als beide ouders tweede generatie zijn, dan krijgt het kind de achtergrond van de moeder. Bij de migratieachtergronden maken wij een onderscheid tussen de vier niet-westerse landen die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie).

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (GBAHUISHOUDENSBUS 2018, TYPHH). We kijken in het kalenderjaar van de 15e verjaardag (tijd van geografie/ waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen.

Uitkomstmaten

De 21-jarigen sample bestaat uit 3 uitkomstmaten gemeten op 21- of 22-jarige leeftijd. We meten deze uitkomstmaten in de jaren 2015-2020).

Voor kinderen die geboren zijn in de geboortemaanden januari-september meten we de uitkomstmaten op de 21e verjaardag. Voor kinderen die geboren zijn in de geboortemaanden oktober-december meten we de uitkomstmaten op de 22e verjaardag. Door de 1-oktoberregeling beginnen kinderen die voor 1 oktober geboren zijn ook een jaar eerder aan school dan kinderen die na 1 oktober zijn geboren.

Startkwalificatie behaald

We definiëren *Startkwalificatie behaald* als een indicator voor mensen die een startkwalificatie hebben behaald op 21- of 22-jarige leeftijd. Een startkwalificatie is een diploma van havo, vwo, of mbo-niveau 2 of hoger (HOOGSTEOPLTAB 2015-2020, OPLNIVSOI2021AGG4HBmetNIRWO).

Volgend/ gevolgd hbo of hoger

We definiëren *Volgend/ gevolgd hbo of hoger* als een indicator voor mensen die een hbo- of wo opleiding hebben gevolgd of volgen op 21- of 22-jarige leeftijd (HOOGSTEOPLTAB 2015-2020, OPLNIVSOI2021AGG4HGmetNIRWO).

Volgend/ gevolgd wo

We definiëren *Volgend/ gevolgd wo* als een indicator voor mensen die een hbo- of wo opleiding hebben gevolgd of volgen op 21- of 22-jarige leeftijd (HOOGSTEOPLTAB 2015-2020, OPLNIVSOI2021AGG4HGmetNIRWO).

4. 16-jarigen

De uitkomstmaten van de 16-jarigen sample zijn gebaseerd op gegevens van 1.000.319 kinderen in Nederland geboren tussen 1998 en 2002 (GBAPERSOONTAB 2018). De gegevens van geslacht van het dashboard komt uit de Basisregistratie Personen 2018. We kijken of deze in het kalenderjaar van de uitkomstmaat (2014-2018) onafgebroken wonen in Nederland, zodat we kunnen corrigeren voor kinderen die zijn overleden of zijn geëmigreerd. Kinderen mogen maximaal 31 dagen niet in Nederland wonen binnen deze tijdsperiode. We koppelen kinderen aan hun juridische ouders als de ouders tussen 15 en 50 jaar oud waren tijdens de geboorte van het kind (KINDOUDERTAB 2018).

Geografie

We wijzen kinderen toe aan het adres van de woning waar ze op hun 15e verjaardag stonden ingeschreven (GBAADRESOBJECTBUS 2018, VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Voor kinderen die in Amsterdam wonen, wijzen we de stadsdelen en gebieden in Amsterdam toe.

Inkomen ouders

We koppelen gegevens over het persoonlijk inkomen van de ouders om het gemiddelde gezamenlijke bruto-inkomen te meten (INPATAB 2014-2018, INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddeld bruto persoonlijk inkomen van de ouder over de jaren 2014 en 2018 gemeten in 2018 euro's. We censureren inkomen van ouders boven de grens van 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen waarvan twee ouders bekend zijn, tellen we het gemiddelde inkomen van de ouders bij elkaar op. Als slechts een ouder bekend is, dan gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, door bijvoorbeeld zelfstandige ondernemers of verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Als het gemiddelde bruto-inkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de sample. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

Bij het bepalen van de migratieachtergrond hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend.

We voegen een derde generatie toe met de volgende definitie: indien één ouder tweede generatie is en het kind de Nederlandse migratieachtergrond heeft, dan krijgt het kind de derde generatie toegewezen. Het kind krijgt de achtergrond van de ouder met de tweede generatie. Als beide ouders tweede generatie zijn, dan krijgt het kind de achtergrond van de moeder. Bij de migratieachtergronden maken wij een onderscheid tussen de vier niet-westerse landen die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie).

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (GBAHUISHOUDENSBUS 2018, TYPHH). We kijken in het kalenderjaar van de 15e verjaardag (tijd van geografie/ waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen.

Uitkomstmaten

De 16-jarigen sample bestaat uit 6 uitkomstmaten gemeten op 16-jarige leeftijd. We meten deze uitkomstmaten in de jaren 2014-2018.

Volgt vmbo-GL of hoger

We definiëren *Volgt vmbo-GL of hoger* als een indicator voor 16-jarigen die tenminste vmbo gemengde leerweg of hoger hebben gevolgd in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (HOOGSTEOPLTAB 2014-2018, OPLNIVSOI2016AGG4HGMETNIRWO).

Volgt havo of hoger

We definiëren *Volgt havo of hoger* als een indicator voor 16-jarigen die tenminste havo of hoger hebben gevolgd in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (HOOGSTEOPLTAB 2014-2018, OPLNIVSOI2016AGG4HGMETNIRWO).

Volgt vwo

We definiëren *Volgt vwo* als een indicator voor 16-jarigen die tenminste vwo hebben gevolgd in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (HOOGSTEOPLTAB 2014-2018, OPLNIVSOI2016AGG4HGMETNIRWO).

Jeugd zorgkosten van tieners

We definiëren *Jeugd zorgkosten van tieners* als het gemiddelde totale zorgkosten (prijspeil van 2018), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van 16-jarigen in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden. Alle zorgkosten gemeten in 2014-2017 corrigeren voor inflatie.

We berekenen de totale jeugdzorgkosten van tieners door de volgende kosten bij elkaar op te tellen minus het inschrijftarief bij de huisarts (NOPZVWKHUISARTSINSCHRIJF). We halen het inschrijftarief bij de huisarts eraf, omdat sommige huisartsen duurder zijn dan andere, terwijl niet iedereen gebruikmaakt van de huisarts. Negatieve kosten worden omgezet naar 0.

Totale zorgkosten = som van de onderstaande zorgkosten:

- ZVWKBUITENLAND
- ZVWKEERSTELIJNSVERBLIJF
- ZVWKFARMACIE
- ZVWKGERIATRISCH
- ZVWKHUISARTS
- ZVWKHULPMIDDEL
- ZVWKMONDZORG
- ZVWKMULTIDISC
- ZVWKOVERIG
- ZVWKPARAMEDISCH
- ZVWKWYKVERPLEGING
- ZVWKZIEKENHUIS
- ZVWKZIEKENVERVOER

Jeugdbescherming van tieners

We definiëren *Jeugdbescherming van tieners* als een indicator voor 16-jarigen met een jeugdbeschermingsmaatregel in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (JGDBESCHERMBUS 2015-2019).

Uitzondering: voor geboortjaar 1998 van 16-jarigen waarvoor we in 2014 de uitkomstmaten observeren, gebruiken we JGDBESCHERMBUS 2015, omdat JGDBESCHERMBUS pas beschikbaar is vanaf 2015.

Woonoppervlak per lid van tieners

We definiëren *Woonoppervlak per lid van tieners* als het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van 16-jarigen. We meten het woonoppervlak per lid op 1 januari van in het kalenderjaar dat 16-jarigen 16 jaar werden. We berekenen het woonoppervlak per lid door het totaal woonoppervlak (LEVCYCLWOONNIETWOONBUS 2014-2018, VBOOPPERVLAKTE) te delen door het aantal bewoners per huishouden (EIGENDOMTAB 2014-2018, AantalBewoners).

5. Groep 8

De uitkomstmaten van de groep 8 sample zijn gebaseerd op gegevens van 710.108 kinderen in Nederland geboren tussen 2003 en 2006 (GBAPERSOONTAB 2018). De gegevens van geslacht van het dashboard komt uit de Basisregistratie Personen 2018. We kijken of deze in het kalenderjaar van de uitkomstmaat minus 1 jaar (2014-2018) onafgebroken wonen in Nederland, zodat we kunnen corrigeren voor kinderen die zijn overleden of zijn geëmigreerd. Kinderen mogen maximaal 31 dagen niet in Nederland wonen binnen deze tijdsperiode. We koppelen kinderen aan hun juridische ouders als de ouders tussen 15 en 50 jaar oud waren tijdens de geboorte van het kind (KINDOUDERTAB 2018).

Geografie

We wijzen kinderen toe aan het adres van de woning waar ze op hun 10^e verjaardag stonden ingeschreven (GBAADRESOBJECTBUS 2018, VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Voor kinderen die in Amsterdam wonen, wijzen we de stadsdelen en gebieden in Amsterdam toe.

Inkomen ouders

We koppelen gegevens over het persoonlijk inkomen van de ouders om het gemiddelde gezamenlijke bruto-inkomen te meten (INPATAB 2014-2018, INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddeld bruto persoonlijk inkomen van de ouder over de jaren 2014 en 2018 gemeten in 2018 euro's. We censureren inkomen van ouders boven de grens van 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen waarvan twee ouders bekend zijn, tellen we het gemiddelde inkomen van de ouders bij elkaar op. Als slechts een ouder bekend is, dan gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, door bijvoorbeeld zelfstandige ondernemers of verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Als het gemiddelde bruto-inkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de sample. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

Bij het bepalen van de migratieachtergrond hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend.

We voegen een derde generatie toe met de volgende definitie: indien één ouder tweede generatie is en het kind de Nederlandse migratieachtergrond heeft, dan krijgt het kind de derde generatie toegewezen. Het kind krijgt de achtergrond van de ouder met de tweede generatie. Als beide ouders tweede generatie zijn, dan krijgt het kind de achtergrond van de moeder. Bij de migratieachtergronden maken wij een onderscheid tussen de vier niet-westerse landen die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie).

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (GBAHUISHOUDENSBUS 2018, TYPHH). We kijken in het kalenderjaar van de 10e verjaardag (tijd van geografie/ waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen.

Opleiding ouders

We koppelen gegevens over de opleidingen van ouders om te bepalen wat de hoogst behaalde opleiding van de ouders. We kunnen alleen de opleidingen van de ouders bepalen voor de jongere geboortecohorten (groep 8 en pasgeborenen), omdat de gegevens over de opleidingen van ouders pas beschikbaar zijn vanaf 1983 voor wo en vanaf 1986 voor hbo.

We definiëren *opleiding ouders* als de hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Voor de opleiding ouders hebben we drie categorieën: wo, hbo, en geen wo en hbo. Gegevens over middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn pas beschikbaar vanaf 2004, waardoor we geen categorie voor mbo konden definiëren.

Uitkomstmaten

De groep 8 sample bestaat uit 14 uitkomstmaten gemeten in het jaar dat het kind in groep 8 zit. We houden de meest recente gegevens van kinderen voor kinderen die meerdere jaren voorkomen in de data (N= 7449). Deze kinderen zaten in dus twee of meerdere jaren in groep 8, omdat ze bijvoorbeeld bleven zitten in groep 8. Met andere woorden, voor kinderen met meerdere testcores in meerdere jaren kiezen we ervoor om de meest recente testcore te behouden en de voorgaande testcore in het voorgaande jaren te verwijderen.

Eindtoets lezen streefniveau

We definiëren *Eindtoets lezen streefniveau* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een leesvaardigheidsscore hebben van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets (NSCHRWOTAB 2014-2018, WOTAAALLV).

Eindtoets rekenen streefniveau

We definiëren *Eindtoets rekenen streefniveau* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een rekenscore hebben van tenminste het streefniveau (1S of 2F) op de eindtoets (NSCHRWOTAB 2014-2018, WOTOREKENEN).

Eindtoets taalverzorging streefniveau

We definiëren *Eindtoets taalverzorging streefniveau* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een taalvaardigheidsscore hebben van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets (NSCHRWOTAB 2014-2018, WOTAAALT).

Eindtoetsadvies vmbo-GL en hoger

We definiëren *Eindtoetsadvies vmbo-GL en hoger* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een eindtoetsadvies hebben van tenminste vmbo gemengde leerweg (NSCHRWOTAB 2014-2018, WOTOETSADVIES).

Eindtoetsadvies havo en hoger

We definiëren *Eindtoetsadvies havo en hoger* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een eindtoetsadvies hebben van tenminste havo (NSCHRWOTAB 2014-2018, WOTOETSADVIES).

Eindtoetsadvies vwo

We definiëren *Eindtoetsadvies vwo* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een eindtoetsadvies hebben van vwo (NSCHRWOTAB 2014-2018, WOTOETSADVIES).

Schooladvies vmbo-GL en hoger

We definiëren *Schooladvies vmbo-GL en hoger* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben van tenminste vmbo gemengde leerweg (NSCHRWOTAB 2014-2018, WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

We vervangen het schooladvies van de leraar door de variabele WPOADVIESHERZ als het advies van de leraar wordt herziend. In Nederland bepaalt de leraar eerst het schooladvies voor de leerlingen voordat ze de eindtoets maken. De leerkracht kan het definitieve schooladvies na de eindtoetsen naar boven bijstellen als de resultaten van de eindtoets daartoe aanleiding geven.

Schooladvies havo en hoger

We definiëren *Schooladvies havo en hoger* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben van tenminste havo (NSCHRWOTAB 2014-2018, WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Schooladvies vwo

We definiëren *Schooladvies vwo* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben van vwo (NSCHRWOTAB 2014-2018, WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Schooladvies lager dan eindtoetsadvies

We definiëren *Schooladvies lager dan eindtoetsadvies* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben dat tenminste één niveau lager is dan het eindtoetsadvies (NSCHRWOTAB 2014-2018, WPOTOETSADVIES, WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies

We definiëren *Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies* als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben dat tenminste één niveau hoger is dan het eindtoetsadvies (NSCHRWOTAB 2014-2018, WPOTOETSADVIES, WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Jeugd zorgkosten van kinderen

We definiëren *Jeugd zorgkosten van kinderen* als het gemiddelde totale zorgkosten (prijspeil van 2018), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van leerlingen in groep 8 in het kalenderjaar dat ze in groep 8 zaten. Alle zorgkosten gemeten in 2014-2017 corrigeren voor inflatie.

We berekenen de totale jeugdzorgkosten van tieners door de volgende kosten bij elkaar op te tellen minus het inschrijftarief bij de huisarts (NOPZVWKHUISARTSINSCHRIJF). We halen het inschrijftarief bij de huisarts eraf, omdat sommige huisartsen duurder zijn dan andere, terwijl niet iedereen gebruikmaakt van de huisarts. Negatieve kosten worden omgezet naar 0.

Totale zorgkosten = som van de onderstaande zorgkosten:

- ZVWKBUITENLAND
- ZVWKEERSTELIJNSVERBLIJF
- ZVWKFARMACIE
- ZVWKGERIATRISCH
- ZVWKHUISARTS
- ZVWKHULPMIDDEL
- ZVWKMONDZORG
- ZVWKMULTIDISC
- ZVWKOVERIG
- ZVWKPARAMEDISCH
- ZVWKWYKVERPLEGING
- ZVWKZIEKENHUIS
- ZVWKZIEKENVERVOER

Jeugdbescherming van kinderen

We definiëren *Jeugdbescherming van kinderen* als een indicator voor leerlingen in groep 8 met een jeugdbeschermingsmaatregel in het kalenderjaar dat ze in groep 8 zaten (JGDBESCHERMBUS 2015-2019).

Uitzondering: voor geboortjaar 2003-2004 van leerlingen in groep 8 waarvoor we in 2014 de uitkomstmaten observeren, gebruiken we JGDBESCHERMBUS 2015, omdat JGDBESCHERMBUS pas beschikbaar is vanaf 2015.

Woonoppervlak per lid van kinderen

We definiëren *Woonoppervlak per lid van kinderen* als het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van leerlingen in groep 8. We meten het woonoppervlak per lid op 1 januari van in het kalenderjaar dat leerlingen in groep 8 zaten. We berekenen het woonoppervlak per lid door het totaal woonoppervlak (LEVCYCLWOONNIETWOONBUS 2014-2018, VBOOPPERVLAKTE) te delen door het aantal bewoners per huishouden (EIGENDOMTAB 2014-2018, AantalBewoners).

6. Pasgeborenen-BIG2

De uitkomstmaten van de pasgeborenen-BIG2 sample zijn gebaseerd op gegevens van 1.476.282 kinderen in Nederland geboren tussen 2008 en 2016 (GBAPERSOONTAB 2018). De gegevens van geslacht van het dashboard komt uit de Basisregistratie Personen 2018. We koppelen kinderen aan hun juridische ouders als de ouders tussen 15 en 50 jaar oud waren tijdens de geboorte van het kind (KINDOUDERTAB 2018).

* We corrigeren hier niet voor kinderen die zijn overleden of zijn geëmigreerd, omdat de uitkomstmaten zijn gemeten tijdens de geboorte.

*We halen pasgeboren met zwangerschapsduur korter dan 23 weken (N = 4.198) en langer dan 42 weken (N = 12.488) uit de sample. We verwijderen ook sterfgevallen tot aan de zevende dag na geboorte (N = 2.167).

Geografie

We wijzen kinderen toe aan het adres van de woning waar ze op de dag van geboorte stonden ingeschreven (GBAADRESOBJECTBUS 2018, VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Voor kinderen die in Amsterdam wonen, wijzen we de stadsdelen en gebieden in Amsterdam toe.

Huishoudinkomen moeder

We koppelen gegevens over het huishoudinkomen van de moeder om het gemiddelde huishoudinkomen te meten (INHATAB 2014-2018, INHBRUTINKH). We berekenen eerst het gemiddeld huishoudinkomen van de moeder over de jaren 2014 en 2018 gemeten in 2018 euro's. We censureren huishoudinkomen boven de grens van 1,2 miljoen euro. Als het gemiddelde huishoudinkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de sample. Bij het ontbreken van een huishoudinkomen in een of meerdere jaren middelen we het huishoudinkomen over de resterende jaren.

*De reden dat we huishoudinkomen van de moeder is om het consistent te houden met de pasgeborenen-sterfte sample.

Migratieachtergrond

Bij het bepalen van de migratieachtergrond hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend.

We voegen een derde generatie toe met de volgende definitie: indien één ouder tweede generatie is en het kind de Nederlandse migratieachtergrond heeft, dan krijgt het kind de derde generatie toegewezen. Het kind krijgt de achtergrond van de ouder met de tweede generatie. Als beide ouders tweede generatie zijn, dan krijgt het kind de achtergrond van de moeder. Bij de migratieachtergronden maken wij een onderscheid tussen de vier niet-westerse landen die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie).

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (GBAHUISHOUDENSBUS 2018, TYPHH). We kijken op **de dag van geboorte** (tijd van geografie/ waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen.

Opleiding ouders

We koppelen gegevens over de opleidingen van ouders om te bepalen wat de hoogst behaalde opleiding van de ouders. We kunnen alleen de opleidingen van de ouders bepalen voor de jongere geboortecohorten (groep 8 en pasgeborenen), omdat de gegevens over de opleidingen van ouders pas beschikbaar zijn vanaf 1983 voor wo en vanaf 1986 voor hbo.

We definiëren *opleiding ouders* als de hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Voor de opleiding ouders hebben we drie categorieën: wo, hbo, en geen wo en hbo. Gegevens over middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn pas beschikbaar vanaf 2004, waardoor we geen categorie voor mbo konden definiëren.

Uitkomstmaten

De pasgeboren-BIG2 sample bestaat uit 2 uitkomstmaten gemeten op de dag van geboorte van het kind.

Laag geboortegewicht

We definiëren *Laag geboortegewicht* als een indicator voor pasgeborenen die een geboortegewicht in de lichtste tien procent van de kinderen met hetzelfde geslacht en dezelfde zwangerschapsduur volgens de Perined Hoftiezer geboortegewichtcurven (PRNL 2008-2016, Gewichtkind_ruw).

Vroeggeboorte

We definiëren *Vroeggeboorte* als een indicator voor pasgeborenen met een zwangerschapsduur korter dan 37 weken (PRNL 2008-2016, Amdd).

7. Pasgeborenen-sterfte

De uitkomstmaat van de **pasgeborenen-sterfte sample** zijn gebaseerd op gegevens van **1.500.150** kinderen in Nederland geboren tussen **2008 en 2016** (PRNL 2008-2016). De reden dat we PRNL-microdata gebruiken als uitgangspunt in plaats van GBAPERSOONTAB-microdata, is omdat GBAPERSOONTAB geen doodgeborenen bevat. De gegevens van geslacht van het dashboard komt uit de Perined. We houden kinderen met moeders die tussen 15 en 50 jaar oud waren tijdens de geboorte van het kind.

*We corrigeren hier niet voor kinderen die zijn overleden of zijn geëmigreerd.

*We halen pasgeboren met zwangerschapsduur korter dan 23 weken (N = 4.198) en langer dan 42 weken (N = 12.488) uit de sample.

Geografie

We wijzen kinderen toe aan het adres van de woning waar ze **op de dag van geboorte** stonden ingeschreven (GBAADRESOBJECTBUS 2018, VSLGWBTAB 2018). Voor doodgeborenen die geen adres van de woning hebben, gebruiken we het adres van de woning van de moeder op de dag van geboorte. Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Voor kinderen die in Amsterdam wonen, wijzen we de stadsdelen en gebieden in Amsterdam toe.

Huishoudinkomen moeder

We koppelen gegevens over het huishoudinkomen van de moeder om het gemiddelde huishoudinkomen te meten (**INHATAB 2014-2018, INHBRUTINKH**). We berekenen eerst het gemiddeld huishoudinkomen van de moeder over de jaren **2014 en 2018** gemeten in 2018 euro's. We censureren huishoudinkomen boven de grens van 1,2 miljoen euro. Als het gemiddelde huishoudinkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de sample. Bij het ontbreken van een huishoudinkomen in een of meerdere jaren middelen we het huishoudinkomen over de resterende jaren.

*We kunnen hier niet het gemiddelde gezamenlijke inkomen van de ouders berekenen, omdat we geen gegevens hebben over juridische vader voor doodgeborenen.

Migratieachtergrond

Bij het bepalen van de migratieachtergrond hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend. Voor doodgeborenen gebruiken we gegevens over migratieachtergrond en generatie van de moeder.

We voegen een derde generatie toe met de volgende definitie: indien één ouder tweede generatie is en het kind de Nederlandse migratieachtergrond heeft, dan krijgt het kind de derde generatie toegewezen. Het kind krijgt de achtergrond van de ouder met de tweede generatie. Als beide ouders tweede generatie zijn, dan krijgt het kind de achtergrond van de moeder. Bij de migratieachtergronden maken wij een onderscheid tussen de vier niet-westerse landen die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie).

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (GBAHUISHOUDENSBUS 2018, TYPHH). We kijken op **de dag van geboorte** (tijd van geografie/ waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen.

Opleiding ouders

We koppelen gegevens over de opleidingen van ouders om te bepalen wat de hoogst behaalde opleiding van de ouders. We kunnen alleen de opleidingen van de ouders bepalen voor de jongere geboortecohorten (groep 8 en pasgeborenen), omdat de gegevens over de opleidingen van ouders pas beschikbaar zijn vanaf 1983 voor wo en vanaf 1986 voor hbo.

We definiëren *opleiding ouders* als de hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Voor de opleiding ouders hebben we drie categorieën: wo, hbo, en geen wo en hbo. Gegevens over middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn pas beschikbaar vanaf 2004, waardoor we geen categorie voor mbo konden definiëren.

Uitkomstmaten

De pasgeboren-sterfte sample bestaat uit 1 uitkomstmaat gemeten op de dag van geboorte van het kind.

Zuigelingensterfte

We definiëren *Zuigelingensterfte* als een indicator voor pasgeborenen die overlijden tijdens de zwangerschap of binnen een jaar na de geboorte (<356 dagen) (DO 2008-2012, DOODOORZTAB 2013-2016 & GBAOVERLIJDENSTAB 2013-2016).

A. Appendix uitkomsten

Nr.	Uitkomstmaat	Onderwerp	Sample	Definitie	CBS microdata	CBS variabele
1	Persoonlijk inkomen	Geld	Dertigers	Het gemiddelde bruto persoonlijk jaarinkomen in 2017 en 2018 (prijsspeil van 2018).	INPATAB 2017-2018	INPPERSBRUT
2	Flexibel arbeidscontract	Geld	Dertigers	Het percentage dertigers in loondienst dat geen contract voor onbepaalde tijd had in de langstlopende baan in 2017 en 2018.	SPOLISBUS 2017-2018	SCONTRACTSOORT
3	Uren werk per week	Geld	Dertigers	Het gemiddelde aantal gewerkte uren per week van dertigers in loondienst, berekend door het aantal gewerkte basisuren in 2017 en 2018 te delen door 104.	SPOLISBUS 2017-2018	SBASISUREN
4	Uurloon	Geld	Dertigers	Het gemiddelde uurloon (prijsspeil van 2018) van dertigers in loondienst, berekend door het basisloon over 2017-2018 te delen door het aantal gewerkte basisuren.	SPOLISBUS 2017-2018	SBASISLOON SBASISUREN
5	Bijstand	Geld	Dertigers	Het percentage dertigers dat in december 2018 het meeste inkomen uit een bijstandsuitkering ontving.	SECMBUS 2018	SECM
6	Uitkering arbeidsongeschiktheid/ ziekte	Geld	Dertigers	Het percentage dertigers dat in december 2018 het meeste inkomen uit een ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering ontving.	SECMBUS 2018	SECM
7	Werkend	Geld	Dertigers	Het percentage dertigers dat in december 2018 het meeste inkomen uit werk ontving.	SECMBUS 2018	SECM
8	Schulden	Geld	Dertigers	Het percentage dertigers met een negatief vermogen.	VEHTAB 2018	VEHW1000VERH
9	Vermogen	Geld	Dertigers	Het totale vermogen van het huishouden waartoe dertiger behoren in 2018.	VEHTAB 2018	VEHW1000VERH
10	Gebruikt medicijnen	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van medicijnen, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTENT AB 2018	ZVWKFARMACIE
11	Gebruikt ziekenhuiszorg	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van ziekenhuiszorg, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTENT AB 2018	ZVWKZIEKENHUIS
12	Geestelijke gezondheidszorg (basis)	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van geestelijke gezondheidszorg (basis), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTENT AB 2018	ZVWKGEBASGGZ

13	Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch)	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van geestelijke gezondheidszorg (specialistisch), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTENT AB 2018	ZVWKSPECGGZ
14	Zorgkosten	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Gemiddelde totale zorgkosten in 2018.	ZVWZORGKOSTENT AB 2014-2018	ZVWKTOTAAL – (ZVWKGEBOORTE-ZORG + NOPZVWKHUIS-ARTSINSCHRIJF)
15	Diploma hbo of hoger	Onderwijs	Dertigers	Het percentage dertigers dat tenminste een hbo-diploma heeft behaald.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HBMETNIRWO
16	Diploma universiteit	Onderwijs	Dertigers	Het percentage 21-jarigen dat tenminste een wo bachelorsdiploma heeft behaald.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HBMETNIRWO
17	Huiseigenaar	Wonen	Dertigers	Het percentage dertigers met een koophuis in is eigenaar van een huis.	EIGENDOMTAB 2018	TypeEigendom
18	Startkwalificatie behaald	Onderwijs	21-jarige studenten	Het percentage 21-jarigen dat een startkwalificatie heeft behaald (havo, vwo, of mbo-niveau 2 of hoger).	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
19	Volgend/gevolgd hbo of hoger	Onderwijs	21-jarige studenten	Het percentage 21-jarigen dat hbo en/of wo heeft gevolgd.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
20	Volgend/gevolgd universiteit	Onderwijs	21-jarige studenten	Het percentage 21-jarigen dat wo heeft gevolgd.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
21	Volgt vmbo-GL of hoger	Onderwijs	16-jarige scholieren	Het percentage 16-jarigen dat tenminste vmbo gemengde leerweg of hoger heeft gevolgd.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
22	Volgt havo of hoger	Onderwijs	16-jarige scholieren	Het percentage 16-jarigen dat tenminste havo heeft gevolgd.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
23	Volgt vwo	Onderwijs	16-jarige scholieren	Het percentage 16-jarigen dat vwo heeft gevolgd.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
24	Jeugd zorgkosten van tieners	Gezondheid en Welzijn	16-jarige scholieren	Gemiddelde totale zorgkosten, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van 16-jarigen in het jaar dat zij 16 werden.	ZVWZORGKOSTENT AB 2014-2018	Som van ZVW zorgkosten
25	Jeugdbescherming van tieners	Gezondheid en Welzijn	16-jarige scholieren	Het percentage 16-jarigen met een jeugdbeschermingsmaatregel in het jaar dat ze 16 werden.	JGDBESCHERMBUS 2015-2018	-
26	Woonoppervlak per lid van tieners	Wonen	16-jarige scholieren	Het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van 16-jarigen.	EIGENDOMTAB 2014-2018	VBOOPPERVLAKTE AantalBewoners

27	Eindtoets lezen streefniveau	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een leesvaardigheid score van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTAALLV
28	Eindtoets rekenen streefniveau	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een rekenscore van tenminste het streefniveau (1S of 2F) op de eindtoets.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOREKENEN
29	Eindtoets taalverzorging streefniveau	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een taalvaardigheidsscore van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTAALTV
30	Eindtoetsadvies vmbo-GL en hoger	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een eindtoetsadvies van tenminste vmbo gemengde leerweg.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTOETSADVIES
31	Eindtoetsadvies havo en hoger	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een eindtoetsadvies van tenminste havo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTOETSADVIES
32	Eindtoetsadvies vwo	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een eindtoetsadvies van vwo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTOETSADVIES
33	Schooladvies vmbo-GL en hoger	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies van tenminste vmbo gemengde leerweg.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
34	Schooladvies havo en hoger	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies van tenminste havo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
35	Schooladvies vwo	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage kinderen met een schooladvies van vwo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
36	Schooladvies lager dan eindtoetsadvies	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies dat tenminste één niveau lager is dan het eindtoetsadvies.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
37	Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies	Onderwijs	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies dat tenminste één niveau hoger is dan het eindtoetsadvies.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
38	Jeugd zorgkosten van kinderen	Gezondheid en Welzijn	Leerlingen van groep 8	Gemiddelde totale zorgkosten, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van leerlingen in groep 8 in het kalenderjaar waarin zij de eindtoets deden.	ZVWZORGKOSTENT AB 2014-2018	Som van ZVW zorgkosten
39	Jeugdbescherming van kinderen	Gezondheid en Welzijn	Leerlingen van groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een jeugdbeschermingsmaatregel in het kalenderjaar van de eindtoets in groep 8.	JGDBESCHERMBUS 2015-2018	-
40	Woonoppervlak per lid van kinderen	Wonen	Leerlingen van groep 8	Het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van leerlingen in groep 8	EIGENDOMTAB 2014-2018	VBOOPPERVLAKTE AantalBewoners
41	Laag geboortegewicht	Gezondheid en Welzijn	Pasgeborenen	Het percentage pasgeborenen met een geboortegewicht in de lichtste tien procent van de kinderen met hetzelfde	PRNL 2018-2016	Gewichtkind_ruw Geslachtkind

				geslacht en dezelfde zwangerschapsduur volgens de Perined geboortegewichtcurven.		Amd
42	Vroeggeboorte	Gezondheid en Welzijn	Pasgeborenen	Het percentage pasgeborenen met een zwangerschapsduur korter dan 37 weken.	PRNL 2018-2016	Amd
43	Zuigelingensterfte	Gezondheid en Welzijn	Pasgeborenen	Het percentage pasgeborenen dat overlijdt tijdens de zwangerschap of binnen een jaar na de geboorte.	DO DOODOORZTAB GBAOVERLIJDENS- TAB	OVLDA OVLMD OVLJ

B. Appendix geografie

Naam	Type
Nederland	Nederland
Metropool Amsterdam	Metropool Amsterdam
Aalsmeer	Gemeente
Almere	Gemeente
Amstelveen	Gemeente
Amsterdam	Gemeente
Beemster	Gemeente
Beverwijk	Gemeente
Blaricum	Gemeente
Bloemendaal	Gemeente
Diemen	Gemeente
Edam-Volendam	Gemeente
Gooise Meren	Gemeente
Haarlem	Gemeente
Haarlemmermeer	Gemeente
Heemskerk	Gemeente
Heemstede	Gemeente
Hilversum	Gemeente
Huizen	Gemeente
Landsmeer	Gemeente
Laren	Gemeente
Lelystad	Gemeente
Oostzaan	Gemeente
Ouder-Amstel	Gemeente
Purmerend	Gemeente
Uitgeest	Gemeente
Uithoorn	Gemeente
Velsen	Gemeente
Waterland	Gemeente
Weesp	Gemeente
Wijdmeren	Gemeente
Wormerland	Gemeente
Zaanstad	Gemeente
Zandvoort	Gemeente
Centrum	Stadsdeel
Nieuw-West	Stadsdeel
Noord	Stadsdeel
Oost	Stadsdeel

West	Stadsdeel
Zuid	Stadsdeel
Zuidoost	Stadsdeel
Bijlmer-Centrum, Amstel III	Gebied
Bijlmer-Oost	Gebied
Bos en Lommer	Gebied
Buitenveldert, Zuidas	Gebied
Centrum-Oost	Gebied
Centrum-West	Gebied
De Aker, Sloten, Nieuw-Sloten	Gebied
De Pijp, Rivierenbuurt	Gebied
Gaasperdam, Driemond	Gebied
Geuzenveld, Slotermeer, Sloterdijken	Gebied
IJburg, Zeeburgereiland	Gebied
Indische Buurt, Oostelijk Havengebied	Gebied
Noord-Oost	Gebied
Noord-West	Gebied
Osdorp	Gebied
Oud West, De Baarsjes	Gebied
Oud-Noord	Gebied
Oud-Oost	Gebied
Oud-Zuid	Gebied
Slotervaart	Gebied
Watergraafsmeer	Gebied
Westerpark	Gebied